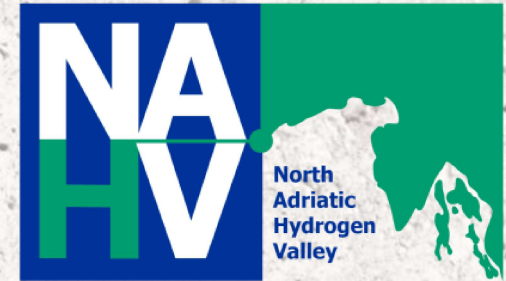

Alpacem

**Izzivi in priložnosti rabe
vodika v cementni industriji -
Alpacem Cement**

Sandi Gorišek

Alpacem - pot do CO₂ nevtralne proizvodnje

2021-2023

Sončne elektrarne

Koriščenje odpadne toplote

2024-2028

Najnovejše tehnologije čiščenja dimnih plinov

100 % AG
100.000 t/I AS

Pilotna naprava CCUS

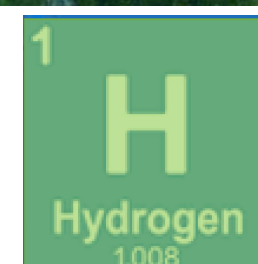

2035

100 % CCUS
500.000 t/I AG+AS

Vodik

30-40 % električne energije iz lastnih brezogljčnih virov

AG: alternativna goriva, AS: alternativne surovine, t/I: ton na leto, CCUS: Zajem in pretvorba oz. hranjenje CO₂

Globalno 5-7 % emisij CO₂ (3,3 Gt in 2019)

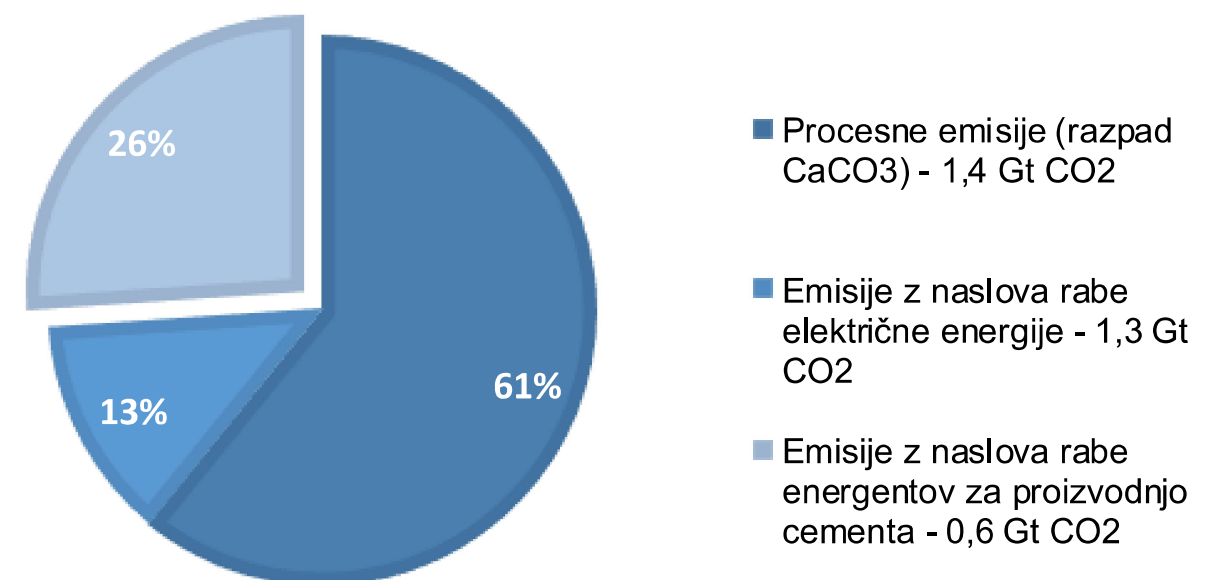
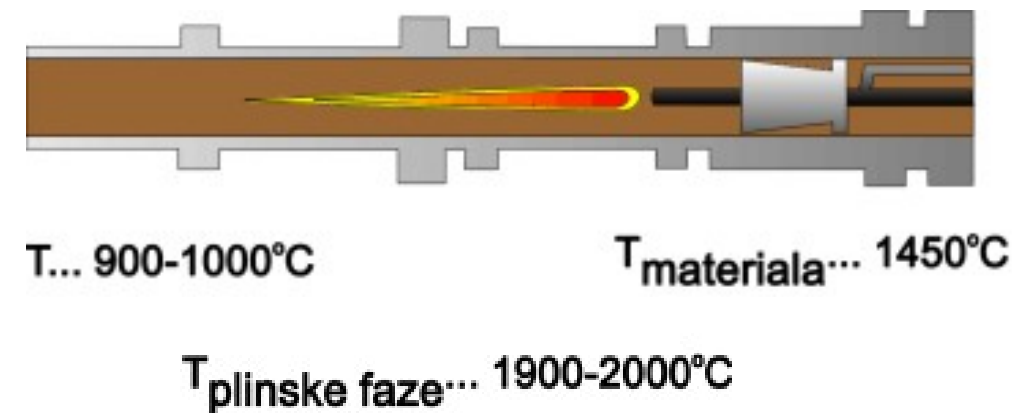
Možnosti rabe H₂ v cementni industriji:

a) V procesu:

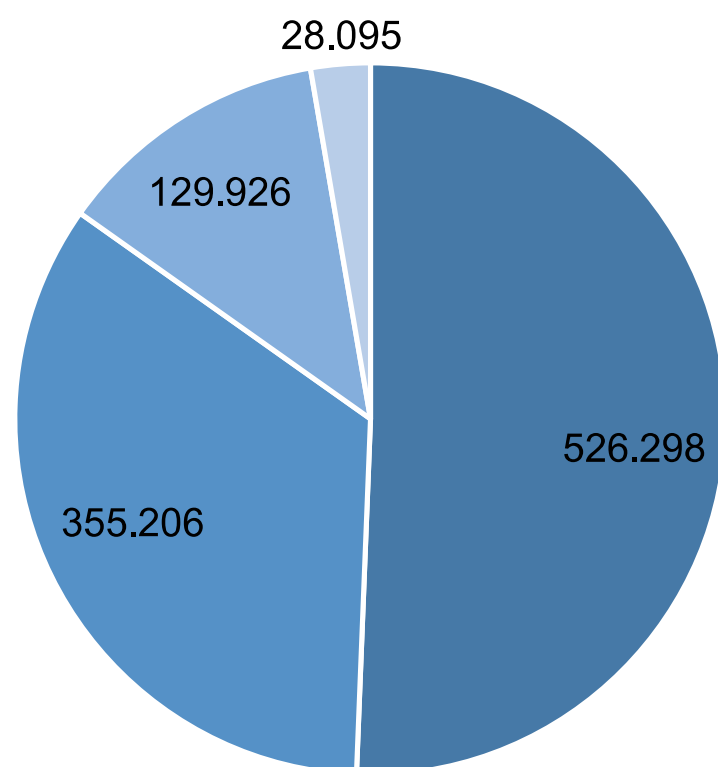
- Zgorevanje (nizek tlak).
- Nizek CAPEX (gorilec kliknerja).
- Zanemarljiv vpliv na kvaliteto klinkerja.
- **Visoka poraba vodika.**

b) Uporaba vodika v transportu:

- Radij do 150 km (2x na dan).
- Alternativa elektrifikaciji železnic.
- **CAPEX, OPEX.**

Poraba energije 2023 (MWh)

CCS +
čiščenje
d.p.

≈ 10.000 t H₂

≈ 15.000 t H₂

■ Alternativna goriva ■ Fosilna goriva ■ Elektriika ■ Plin

Letna proizvodnja cementa ≈ 1 milijon ton cementa na leto

H₂ -> transport (distribucija predstavlja 2-3 % ogljičnega odtisa cementa)

Flota FCEV kamionov

- 10 vozil zadošča za ca 13% transportnih potreb
- Letna poraba H₂: 180t
- Letno zmanjšanje izpustov CO₂: 1800 t

Σ CO₂ transport ≈ 5%

Finančni pregled

- Skupna vrednost projekta za Alpacem: **€5.5 mio**
- Najvišja dovoljena vrednost sofinanciranja **€3.8 mio**
- Sofinanciranje iz NAHV: **€0.5 mio**
- Višina investicije Alpacem: **€1.2 mio**

Ključne aktivnosti

- **WP3 - T3.5:** Proizvodnja 500 ton zelenega vodika (50 ton/letno)
- **WP6 - T6.2:** Študija izvedljivosti rabe vodika v železniškem notranjem transportu
- **WP6 - T6.3:** Uporaba vodika v tovornem cestnem transportu cementa

Pogodba o nakupu zelene energije -
Green PPA

Lastna sončna elektrarna +
baterija in aktivno upravljanje (trading)

	Scenarij 1*	Scenarij 2*
∑ CAPEX 1 MW PEM elektrolizer	€3,000,000	€3,000,000
CAPEX subvencija	€2,000,000	€2,000,000
Cena električne energije	125 €/MWh	85 €/MWh
Letna količina proizvedenega H ₂	124,5 t	124,5 t
Lastna proizvodna cena H₂	€ 8,1 /kg	€ 5,85 /kg
Konkurenčna cena H ₂ v transportu cementa	€5-6 /kg	€ 5-6 /kg
Konkurenčna cena H ₂ v proizvodnji cementa za nadomeščanje fosilnih goriv	€1-2 /kg	€1-2 /kg

* Scenarija upoštevata 20 letno življenjsko dobo e elektrolizerja z menjavo membrane po 10 letih; Izkoristek elektrolizerja 59 %

Tovornjak s pogonom na vodik je stroškovno enakovreden dizelskemu pri ceni H₂ ~ 5-6 €/kg in 80 %* subvenciji CAPEX

Diesel Euro VI truck

CAPEX: € 150.000

OPEX:

- Poraba goriva: 32l /100km
- Cena goriva: €1,5 /l
- Strošek goriva: €48 /100km
- Vzdrževanje: €18,5 /100km
- SUM: €66,5 /100 km

CO₂ emisije:

- 2,7 kg CO₂ / l
- Letna emisija CO₂ = 180 t

Quantron QHM FCEV, H₂ gorivne celice

CAPEX: € 700.000

OPEX:

- Poraba H₂: 9kg /100km
- Vzdrževanje: €18,5 /100km
- Cena goriva pri kateri dosežemo pariteto z dizlom: **€5-6 / kg**

CO₂ emisije:

- 0 kg CO₂ / kg H₂
- Letni prihranek (EUA = €100): **€18.000**

* v primeru transporta iste količine cementa

Razpis	Višina (%)	Vrednost	Rezultat
NAHV	10 %	Do 550k€	✓
Sklad za modernizacijo	< 70 % (40 %)	≈ 11,3 mio € z DDV	X
Borzen (H ₂)	< 10 %	75k €/tovornjak	? (Nemčija 70 %)
RePower	30 – 45 %	1 – 6 mio €	?

Za uspešno izvedbo projekta NAHV in prehod na vodikove tehnologije v industriji cementa potrebujemo:

- **Razpise, ki bodo spodbujali izključno prehod na vodikove tehnologije** v višini sofinanciranja do 70 % (vodikove tehnologije težko tekmujejo z ostalimi energetske projekti na razpisih).
- **Sofinanciranje OPEX-a proizvodnje vodika.**
- Novi razpisi ne smejo izključevati **sofinanciranja iz preteklih razpisov** (posebej v primeru manjših stopenj sofinanciranja).

Hvala za
pozornost!

Sandi Gorišek

